

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΝΕΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Μια ολιστική πολιτική

Βασικό μέλημα της Κυβέρνησης και ειδικά του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης είναι να διαμορφωθεί στη χώρα ένα οικονομικό περιβάλλον που να ευνοεί τη σύσταση και την ανάπτυξη δυναμικών επιχειρήσεων, ιδιαίτερα μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, να ενισχυθεί η απασχόληση που καταβαραθρώθηκε στα χρόνια της κρίσης και να στραφεί η παραγωγική δραστηριότητα προς ένα μοντέλο δίκαιης και βιώσιμης ανάπτυξης.

Γι' αυτό το σκοπό, το Υπουργείο παρεμβαίνει σε δύο άξονες. Από τη μια, διασφαλίζονται σύγχρονα χρηματοοικονομικά εργαλεία για να καλυφθεί το χρηματοδοτικό κενό των ελληνικών επιχειρήσεων. Από την άλλη, η Κυβέρνηση παρεμβαίνει στο θεσμικό πεδίο, προκειμένου να απλοποιηθούν οι διαδικασίες και να μειωθεί η γραφειοκρατία.

Τα δύο νομοσχέδια του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης – το πρώτο: για τη μεταρρύθμιση του συστήματος αδειοδότησης των επιχειρήσεων, το δεύτερο: για την απλοποίηση της σύστασης επιχειρήσεων με τις υπηρεσίες μιας στάσης (που ψηφίστηκε ήδη) – έχουν εξέχουσα και κρίσιμη σημασία για μας. Σύντομα κατατίθεται επιπλέον νομοσχέδιο, στην ίδια κατεύθυνση, για την εξειδίκευση των διαδικασιών ελέγχου και την εποπτεία της αγοράς. Αυτές οι παρεμβάσεις εντάσσονται σε έναν ενιαίο, ολιστικό σχεδιασμό, με στόχο τον εξορθολογισμό του θεσμικού πλαισίου για τη σύσταση και την αδειοδότηση επιχειρήσεων, με παράλληλη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος επί της ουσίας και όχι στους τύπους.

Όπως τόνισε ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης Αλέξης Χαρίτσης, «το νομοσχέδιο επιχειρεί μια ολοκληρωμένη παρέμβαση, με σαφή τα παραπέρα βήματα για την εφαρμογή της μεταρρύθμισης. Μαζί με το νόμο που ψηφίσαμε χθες για την απλοποίηση της σύστασης επιχειρήσεων και το νομοσχέδιο που θα κατατεθεί σύντομα για την εξειδίκευση των ελέγχων, δημιουργείται ένα νέο θεσμικό πλαίσιο, απολύτως απαραίτητο προκειμένου να μπορέσουν να ανθήσουν ελληνικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αλλά και για να προσελκύσουμε σοβαρές ξένες επενδύσεις. Σε συνδυασμό με τα χρηματοοικονομικά εργαλεία που προωθούμε, θέτουμε τις προϋποθέσεις ώστε η βελτίωση των μακροοικονομικών προοπτικών της ελληνικής οικονομίας να έχει αντίκρισμα στην πραγματική οικονομία και στην τόνωση της απασχόλησης.»

Ποιες αλλαγές έρχονται με το νομοσχέδιο

Το νομοσχέδιο, σε αντίθεση με προηγούμενες νομοθετικές προσπάθειες απλοποίησης, για πρώτη φορά εισάγει σύγχρονα εργαλεία, σε εναρμόνιση με τα διεθνώς καθιερωμένα, και απαντά στα πραγματικά προβλήματα.

Το πνεύμα του νέου νόμου είναι η μετάβαση από μια βαριά και γραφειοκρατική διαδικασία αδειοδότησης εκ των προτέρων (ex ante) σε μια απλή διαδικασία γνωστοποίησης για την έναρξη μιας οικονομικής δραστηριότητας – χωρίς περιττές

διατυπώσεις και επικαλύψεις – και σε ένα σύστημα, από εκεί και πέρα, ουσιαστικών ελέγχων εκ των υστέρων (ex post), στην πραγματική λειτουργία της επιχείρησης.

Απλοποιείται και επιταχύνεται σημαντικά η έναρξη οικονομικής δραστηριότητας. Σήμερα απαιτούνται κατά μέσο όρο 30 μέρες για την έκδοση της άδειας (για τυπικούς, κατ' ουσίαν, λόγους). Με το νέο νόμο, η λειτουργία της επιχείρησης θα μπορεί να αρχίζει άμεσα μετά τη γνωστοποίηση των όρων.

Παράλληλα, διασφαλίζεται το δημόσιο συμφέρον, προστατεύεται δηλαδή ουσιαστικά το κοινωνικό σύνολο έναντι ενδεχόμενων κινδύνων (για τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον). **Αντί** για τυπικούς ελέγχους για το αν είναι πλήρη τα δικαιολογητικά και τις επιτόπιες αυτοψίες **πριν** την έναρξη της λειτουργίας, θα ελέγχεται **πλέον το ουσιώδες**: αν οι επιχειρήσεις, όπως λειτουργούν πραγματικά, συμμορφώνονται ή όχι στους σχετικούς όρους.

Η απλοποίηση στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο αφορά μόνο τις διαδικασίες αδειοδότησης. Η απλοποίηση των διαδικασιών σύστασης μιας επιχείρησης προβλέπεται από το άλλο, ήδη ψηφισθέν νομοσχέδιο του Υπουργείου. Το νομοσχέδιο ούτε υποκαθιστά ούτε παρακάμπτει την κείμενη εργασιακή, φορολογική, περιβαλλοντική και αρχαιολογική νομοθεσία!

Οι συνεπείς επιχειρηματίες επωφελούνται από τις απλές και αντικειμενικές/αυτόματες διαδικασίες. Οι παραβάτες εντοπίζονται και έχουν να αντιμετωπίσουν αυστηρές κυρώσεις.

Οι εργαζόμενοι της δημόσιας διοίκησης που είναι σήμερα δεσμευμένοι για τις τυπικές και γραφειοκρατικές διαδικασίες αδειοδότησης (με αποτέλεσμα η εποπτεία της λειτουργίας των επιχειρήσεων να είναι εντελώς ανεπαρκής), θα απελευθερωθούν πλέον για τους ουσιαστικούς ελέγχους. Οι έλεγχοι πλέον συστηματοποιούνται, με ενιαία κριτήρια, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες κάθε δραστηριότητας.

Για πρώτη φορά κατατάσσονται όλες οι οικονομικές δραστηριότητες σε τρεις κατηγορίες σε σχέση με τις προϋποθέσεις έναρξης της λειτουργίας τους:

(α) ελεύθερη άσκηση,

(β) γνωστοποίηση, που στον Ν. 4262 ήταν η ασαφής αναγγελία,

(γ) εκ των προτέρων έγκριση

Η κατηγοριοποίηση των δραστηριοτήτων στα τρία επίπεδα κινδύνου (χαμηλού ρίσκου = ελεύθερη άσκηση, μεσαίο ρίσκου = γνωστοποίηση, υψηλού ρίσκου = έγκριση ex ante) γίνεται πλέον με σαφή, επιστημονικά κριτήρια, σε τρεις άξονες:

(1) κίνδυνος για την υγεία των καταναλωτών,

(2) κίνδυνος για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων και περιοίκων,

(3) κίνδυνος για το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον στο βαθμό που δεν καλύπτεται από άλλη νομοθεσία.

Εισάγεται για πρώτη φορά το σύγχρονο εργαλείο της γνωστοποίησης, σύμφωνα και με τα καλύτερα παραδείγματα της διεθνούς πρακτικής. **Η γνωστοποίηση είναι ένα**

έγγραφο με το οποίο ο επιχειρηματίας ενημερώνει τη διοίκηση για την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης. Πλέον, τα δικαιολογητικά δεν προσκομίζονται. Τα κρατά η επιχείρηση στο αρχείο της και είναι διαθέσιμα στις ελεγκτικές αρχές. Αντίθετα, η αναγγελία του Ν. 4262 ήταν ουσιαστικά εκ των προτέρων άδεια, με προσκόμιση δικαιολογητικών και έκδοση διοικητικής πράξης.

Εισάγεται για πρώτη φορά μια ολοκληρωμένη στρατηγική για ολόκληρη την αλυσίδα αδειοδότησης (γνωστοποίηση ή έγκριση, διαχείριση εγκρίσεων και ελέγχων). Σε αυτή τη βάση, αυτοματοποιούνται οι διαδικασίες, προσδιορίζεται ο αντικειμενικός και τεχνικός χαρακτήρας τους, ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος εξωγενών παρεμβάσεων (διαφθοράς και διαπλοκής) και μέσω της εισαγωγής του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος.

Βασική πρόβλεψη του νέου νόμου είναι το «**Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων**» (ΟΠΣ-ΑΔΕ), που θα υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. Το σύστημα θα είναι διαλειτουργικό, διασυνδεδεμένο με το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ) και το σύστημα TAXIS. Η σύσταση του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής υπογραμμίζει την προτεραιότητα που αποδίδει η Κυβέρνηση σε μια ενιαία ψηφιακή στρατηγική. Η εισαγωγή του πληροφοριακού συστήματος μειώνει αποφασιστικά το διοικητικό βάρος. Θα καταστήσει πολύ αποτελεσματικότερο τον έλεγχο, καθώς μάλιστα το σύστημα θα δημιουργήσει ένα ολοκληρωμένο μητρώο με τις πληροφορίες για κάθε επιχείρηση, αλλά και θα ανταλλάσσει δεδομένα με άλλες υπηρεσίες και βάσεις δεδομένων. Θα αποτρέψει εξωγενείς παρεμβάσεις στις διαδικασίες.

Ο νέος νόμος εξετάζει την εφαρμογή κατά προτεραιότητα σε τρεις κλάδους που συνεισφέρουν αποφασιστικά στο ΑΕΠ της χώρας: **βιομηχανία τροφίμων και ποτών, καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, τουριστικά καταλύματα.** Σταδιακά θα εντάσσονται στη νέα νομοθεσία και άλλοι κλάδοι, ξεκινώντας από εκείνους με τις πιο βαριές διαδικασίες. Έτσι, μέχρι τον Μάρτιο του 2017 θα εξεταστούν και θα ενσωματωθούν οι εξορυκτικές δραστηριότητες και τα διαμετακομιστικά κέντρα (logistics). Ακολουθεί η απλοποίηση και της άδειας εγκατάστασης, που ως διαδικασία διατρέχει το σύνολο της Μεταποίησης. Μέχρι το 2018, θα έχουν απλοποιηθεί όλοι οι τομείς οικονομικής δραστηριότητας.

Οι βασικές αλλαγές στο νέο θεσμικό πλαίσιο για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας

Κατά τη διαδικασία της **γνωστοποίησης** απαιτούνται τα ελάχιστα κρίσιμα στοιχεία:

- ✓ το όνομα
- ✓ η διεύθυνση του τόπου άσκησης της δραστηριότητας
- ✓ το είδος της οικονομικής δραστηριότητας ή των οικονομικών δραστηριοτήτων που πρόκειται να ασκηθούν

Ο χρόνος για χορήγηση άδειας και έναρξη λειτουργίας στο παλαιό καθεστώς ήταν τουλάχιστον 30 ημέρες. Στο νέο καθεστώς, η **λειτουργία της συγκεκριμένης δραστηριότητας γίνεται αμέσως μετά τη γνωστοποίηση.**

Προτεραιοποίηση σε 3 κλάδους:

- Βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών
- Καταστήματα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος (ΚΥΕ)
- Τουρισμός (τουριστικά καταλύματα)

Η πλειοψηφία των οικονομικών δραστηριοτήτων σταδιακά θα ενταχθεί στο νέο καθεστώς «γνωστοποίησης».

Άξονες Πολιτικής (ή μεταρρύθμισης;)	Παλιό Καθεστώς	Νέο Καθεστώς
Σύστημα Αδειοδότησης 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ «εκ των προτέρων αδειοδότηση» ▪ Σύνθετο σύστημα με επαναλαμβανόμενες ενέργειες	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Γνωστοποίησης για την έναρξη της οικονομικής δραστηριότητας και έλεγχος «εκ των υστέρων» βάσει κριτηρίων ρίσκου και ειδικών χαρακτηριστικών κλάδου ▪ Απλουστευμένο σύστημα με εξάλειψη περιττών ενεργειών και σύντμηση του χρόνου για την ένα
Στρατηγική στόχευση 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Έλλειψη εν γένει στρατηγικού προσανατολισμού και φιλικής αντιμετώπισης της επιχειρηματικότητας ▪ Περιοριστική αντιμετώπιση της αδειοδότησης σε επίπεδο άδειας.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Στρατηγική στόχευση σε:<ul style="list-style-type: none"> ○ ΜμΕ ○ Τόνωση απασχόλησης ○ Άντληση ξένων επενδύσεων ▪ Συστημική αντιμετώπιση του συνόλου μιας δραστηριότητας και όχι απλά μιας μεμονωμένης άδειας.
Εργαλεία Αδειοδότησης 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Γραφειοκρατικές και μη-αυτοματοποιημένες διαδικασίες (κίνδυνος εξωγενών παρεμβάσεων) ▪ Απουσία ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος (ΟΠΣ) ▪ Εκ των προτέρων έλεγχοι και ελλειμματική εκ των υστέρων εποπτεία	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ευέλικτα εργαλεία Στόχευση σε κριτήρια κινδύνου για το δημόσιο συμφέρον (πχ για τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον) Στόχευση σε είδος και μέγεθος οικον. δραστηριότητας ▪ Αυτοματοποίηση διαδικασιών κάτω από την ομπρέλα ολοκληρωμένης στρατηγικής σε όλη την αλυσίδα αδειοδότησης (γνωστοποίηση/έγκριση, διαχείριση εγκρίσεων, ελέγχων). Δυνατότητα υποβολής ηλεκτρονικού αιτήματος για έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας. ▪ Εισαγωγή ΟΠΣ με σκοπό:<ul style="list-style-type: none"> ○ Τη μείωση του διοικητικού βάρους ○ Τον αποτελεσματικότερο έλεγχο ○ Την ελαχιστοποίηση διακριτικής εξωγενούς παρέμβασης ▪ Πυλώνες εκ των υστέρων εποπτείας με βάση: επιτόπια αυτοψία, συστάσεις και παροχή κατευθυντήριων γραμμών συμμόρφωσης. Έλεγχοι δειγματοληπτικοί με βάση εκτίμηση ρίσκου οικον. δραστηριότητας.
Επικάλυψη Αρμοδιοτήτων	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συχνή αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων μεταξύ Αρχών	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Εξάλειψη αλληλοεπικαλύψεων αρμοδιοτήτων και διπλών ελέγχων

Ειδικότερες Αλλαγές

- Υπερβολικές αδειοδοτικές διατυπώσεις
- Κατάθεση δικαιολογητικών στην Υπηρεσία εξ αρχής
- Ασαφείς και δαιδαλώδεις διαδικασίες αδειοδότησης
- Επαναλαμβανόμενη καταβολή παραβόλων (σε ετήσια βάση, χωρίς διαβάθμιση)
- Απουσία διαλειτουργικότητας πληροφοριακών συστημάτων
- Κατάργηση περιττών αδειοδοτικών προϋποθέσεων
- Ανακοίνωση έναρξης λειτουργίας στις αρμόδιες αρχές χωρίς την προσκόμιση δικαιολογητικών. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά τηρούνται στο αρχείο της επιχείρησης και είναι διαθέσιμα στις ελεγκτικές αρχές.
- Σύνδεση οικον. δραστηριότητας (επί τη βάσει εκτίμησης κινδύνου) με αδειοδοτικά σχήματα:
  - Ελεύθερη άσκηση οικονομικής δραστηριότητας
  - Γνωστοποίηση
  - Έγκριση
- Άπαξ καταβολή παραβόλου και εξαίρεση αυτού για εκείνες που ασκούνται ελεύθερα.
- Διαλειτουργικότητα ΟΠΣ με ΓΕΜΗ και taxisnet

Τρόφιμα και Ποτά

- Ανάγκη βεβαίωσης καταλληλότητας
- Υποχρέωση λήψης σύμφωνης γνώμης υγειονομικής καταλληλότητας
- Υποχρέωση λήψης βεβαίωσης συνδρομής νομίμων προϋποθέσεων¹
- - Αντικατάσταση των περισσότερων αδειών λειτουργίας με «ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ»
- - Κατάργηση βεβαίωσης καταλληλότητας και σύμφωνης γνώμης υγειονομικής καταλληλότητας για τις δραστηριότητες μεταποίησης τροφίμων μη ζωικής προέλευσης
- - Κατάργηση άδειας ίδρυσης και άδειας λειτουργίας από την Κτηνιατρική αρχή για μεταποίηση τροφίμων ζωικής προέλευσης και αντικατάσταση από απλουστευμένη διαδικασία έγκρισης
- - Εκ των προτέρων έλεγχοι καταργούνται εκτός από τις περιπτώσεις μεταποίησης τροφίμων ζωικής προέλευσης και παραγωγής – εμφιάλωσης νερού

Καταστήματα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος (ΚΥΕ)

- Καθεστώς «εκ των προτέρων» έγκρισης
- Υποχρέωση εκ των προτέρων άδειας χρήσης μουσικής και χρήσης μουσικών οργάνων από τον οικείο Δήμο
- - Αντικατάσταση της διαδικασίας προέγκρισης με Βεβαίωση από αρμόδια δημοτική Υπηρεσία
- - Αντικατάσταση της άδειας λειτουργίας με «ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ», χωρίς προσκόμιση δικαιολογητικών, τα οποία τηρούνται στην εγκατάσταση της επιχείρησης
- - Κατάργηση της άδειας μουσικής και αντικατάσταση από γνωστοποίηση
- - Οι έλεγχοι πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια λειτουργίας της επιχείρησης

Τουριστικά

- Χορήγηση ειδικού σήματος
- Μέχρι 30/09/2017 χορήγηση ειδικού σήματος

¹ Η κατάργηση των ανωτέρω βεβαιώσεων δεν απαλλάσσει τους φορείς δραστηριοτήτων μεταποίησης τροφίμων και ποτών από την τήρηση των όρων και προϋποθέσεων που περιγράφονται στην κείμενη νομοθεσία για την ασφάλεια των τροφίμων.

Καταλύματα

λειτουργίας από Υπηρεσία Τουρισμού εντός 50 ημερών.

- Υποχρέωση άδειας λειτουργίας για τη χρήση των κολυμβητικών δεξαμενών.
- Πολυάριθμα δικαιολογητικά για έναρξη λειτουργίας τουριστικών καταλυμάτων.
- Πιστοποιητικό πυρασφάλειας για καταλύματα άνω των 20 κλινών.
- Τα ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια-διαμερίσματα κατατάσσονται υποχρεωτικά σε κατηγορίες κλειδιών (ν.4276/2014).

λειτουργίας εντός 28 ημερών. Από 01/10/2017 υπαγωγή στο καθεστώς «γνωστοποίησης».

- Υπαγωγή της «άδειας» λειτουργίας κολυμβητικών δεξαμενών στο καθεστώς της «γνωστοποίησης» (μόνο ηλεκτρονικά).
- Μείωση δικαιολογητικών. Καταργούνται:
  - υποχρέωση υποβολής των αρχιτεκτονικών σχεδίων
  - υποχρέωση υποβολής απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας
  - υποχρέωση υποβολής Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.)
  - η υποχρέωση προσκόμισης βεβαίωσης σύνδεσης με το αποχετευτικό δίκτυο - αντικατάσταση με αποδεικτικό
- Πιστοποιητικό πυρασφάλειας για καταλύματα άνω των 51 κλινών.
  - Η διαδικασία κατάταξης σε κλειδιά γίνεται προαιρετική.